

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αποτίμηση της συνεισφοράς των οικονομικών κλάδων στο παραγωγικό μοντέλο της Δυτικής Μακεδονίας με έμφαση στην επίδραση της λιγνιτικής βιομηχανίας - Ξεπέρασε το 40% η συνεισφορά του λιγνίτη στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία της Δυτικής Μακεδονίας

Για πολλές δεκαετίες και με κορύφωση το 2002, η εξόρυξη και καύση του λιγνίτη διαμόρφωνε το 30% περίπου της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ) σε επίπεδο Δυτικής Μακεδονίας. Το 2014 το ποσοστό αυτό ανήλθε στο 42% και μάλιστα, με αυξητική δυναμική για τα επόμενα χρόνια.

Με μια πρώτη ανάγνωση και λαμβάνοντας υπόψη την κλιμακούμενη συρρίκνωση της λιγνιτικής δραστηριότητας στη Δυτική Μακεδονία, το εν λόγω εύρημα φαίνεται να έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τα λογικώς αναμενόμενα. Με μια δεύτερη ανάγνωση όμως, με δεδομένο ότι από το 2009 εμφανίζεται μια σταδιακή πτώση του συνολικού ΑΕΠ της Δυτικής Μακεδονίας με παράλληλη συρρίκνωση όλων των παραγωγικών κλάδων σε περιφερειακό επίπεδο, προκύπτει ότι η βιομηχανία λιγνίτη αναδεικνύεται όλο και περισσότερο κυρίαρχη στην τοπική οικονομία.

Τα παραπάνω ευρήματα, μεταξύ άλλων, προκύπτουν από την πρόσφατη μελέτη του ΤΕΕ/ΤΔΜ με τίτλο: [Επικαιροποίηση μελέτης «Εκτίμηση του κόστους μετάβασης της Δυτικής Μακεδονίας σε καθεστώς χαμηλής λιγνιτικής παραγωγής» -Αποτίμηση της συνεισφοράς των οικονομικών κλάδων στο παραγωγικό μοντέλο της Δυτικής Μακεδονίας με έμφαση στην επίδραση της λιγνιτικής βιομηχανίας.](#)

Μέσα από τη μελέτη και με τη βοήθεια του μοντέλου Εισροών-Εκροών (E-E) και το μαθηματικό υπόδειγμα Leontief, επιχειρήθηκε μια συγκριτική αξιολόγηση του κλάδου εξόρυξης και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη διαμόρφωση του περιφερειακού ΑΕΠ της Δυτικής Μακεδονίας. Παράλληλα, αποτυπώθηκε η προοπτική εκείνων των κλάδων που έχουν τη δυναμική να εξισορροπήσουν την απώλεια πλούτου και θέσεων εργασίας, στην κατεύθυνση μιας γενικευμένης παραγωγικής ανασυγκρότησης της Δυτικής Μακεδονίας σε συνθήκες χαμηλής λιγνιτικής εξάρτησης.

Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης προκύπτουν τα ακόλουθα γενικά συμπεράσματα:

- Η Δυτική Μακεδονία εισήλθε σε συνθήκες οικονομικής ύφεσης το 2006, αρκετά πριν από την έναρξη της εθνικής οικονομικής κρίσης (2009), ενώ τα αποτελέσματα της κρίσης εμφάνισαν ηπιότερα χαρακτηριστικά συγκριτικά με την υπόλοιπη Ελλάδα. Γεγονός που σχετίζεται με τα υψηλά επίπεδα μονοκαλλιέργειας με επίκεντρο τη ΔΕΗ Α.Ε. και την ισχυρή εξάρτηση της τοπικής αγοράς εργασίας από τη βιομηχανία λιγνίτη
- Σε επίπεδο Δυτικής Μακεδονίας, ο πολλαπλασιαστής εισοδήματος που δημιουργεί η λιγνιτική βιομηχανία είναι 2.6 και ο πολλαπλασιαστής απασχόλησης 9.6 (στοιχεία 2013), ενώ δεν διαφαίνονται οικονομικοί κλάδοι που σε τοπικό επίπεδο να συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά λύσεων αντικαταστάτης της λιγνιτικής δραστηριότητας όσον αφορά την δημιουργία θέσεων απασχόλησης και εισοδήματος.
- Σε επίπεδο Περιφέρειας, δεν υπάρχουν δυναμικοί παραγωγικοί κλάδοι οι οποίοι θα μπορούσαν σωρευτικά, στο ορατό τουλάχιστον μέλλον, να υποκαταστήσουν τη φθίνουσα λιγνιτική δραστηριότητα τόσο με όρους απασχόλησης όσο και με όρους Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξίας.
- Από το έτος 2004 έως σήμερα έχουν χαθεί πάνω από 10 χιλιάδες άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας στη βιομηχανία λιγνίτη, ενώ την επόμενη δεκαεπενταετία θα έχουν χαθεί 14,5 χιλιάδες, δηλαδή το 70% των θέσεων εργασίας που υπήρχαν το 2004.

Με βάση τα παραπάνω συμπεράσματα γίνεται κατανοητό ότι εάν δεν δρομολογηθούν άμεσα αναπτυξιακές δράσεις μεγάλης κλίμακας και ισχυρού δείκτη στήριξης της απασχόλησης, θα επέλθει ισχυρή αποβιομηχάνιση, απώλεια του ενεργειακού χαρακτήρα της περιοχής, κίνδυνος αποσταθεροποίησης του παραγωγικού ιστού με δυσκολία ανάταξης της τοπικής οικονομίας.

Αυτών δεδομένων η διαμόρφωση μιας **Νέας Συμφωνίας (New Deal)** για την αξιοποίηση του λιγνίτη σε τεχνολογίες υψηλής προστιθέμενης αξίας με χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, αποτελεί αδήριτη αναγκαιότητα. Δρομολογώντας παράλληλα ένα πολυετές σχέδιο αναπτυξιακής στρατηγικής, με έμφαση στους κλάδους που μπορούν να αποκτήσουν δυναμικά χαρακτηριστικά ως προς τους δείκτες παραγωγής, απασχόλησης και εισοδήματος και να πυροδοτήσουν την δραστηριοποίηση τοπικών δορυφορικών επιχειρήσεων μικρής και μεσαίας κλίμακας.

Για τη Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε./Τ.Δ.Μ.
Ο Πρόεδρος

Δημήτρης Μαυροματίδης